

BRATISLAVA: 23. 6. 2017

ČÍSLO: 147/2017

VYBAVUJE: JUDR. BUZA

STANOVISKO KOMISIE

(PREDBEŽNÉ PRIPOMIENKOVÉ KONANIE)

K NÁVRHU

ZMIEN A DOPLNENÍ ZÁKONA 448/2008 Z. Z. O SOCIÁLNYCH SLUŽBÁCH V ZNENÍ NESKORŠÍCH
PREDPISOV

I. Úvod: Ministerstvo práce, sociálnych vecí a rodiny Slovenskej republiky dňa 9. júna 2017 predložilo Stálej pracovnej komisii na posudzovanie vybraných vplyvov (ďalej len „Komisia“) na predbežné pripomienkové konanie materiál *„Návrh zmien a doplnení zákona 448/2008 Z. z. o sociálnych službách v znení neskorších predpisov“*. Materiál predpokladá pozitívno-negatívne vplyvy na rozpočet verejnej správy, ktoré nie sú zabezpečené, pozitívne vplyvy na podnikateľské prostredie, vrátane pozitívnych vplyvov na malé a stredné podniky a pozitívne sociálne vplyvy.

II. Pripomienky a návrhy zmien: Komisia uplatňuje k materiálu nasledovné pripomienky a odporúčania:

K analýze vplyvov na podnikateľské prostredie

Komisia žiada doplniť do analýzy vplyvov na PP počet podnikateľských subjektov (keď nie je možný presný počet, aspoň odhadom), ktorí budú návrhom zmien dotknutí pozitívne, uvedených ako „pozitívne ovplyvnené najmä právnické osoby alebo fyzické osoby poskytujúce sociálne služby“ - v časti 3.1.

Ďalej Komisia žiada uviesť odhadom aj výšku finančného príspevku, ktorý bude poskytnutý poskytovateľovi sociálnej služby, ak sa dá - v časti 3.3.1

Komisia takisto žiada vyplniť a vyhodnotiť priame finančné náklady - v časti 3.3.1. a 3.3.4 (aj do tabuľky)

Odôvodnenie:

Keďže sa jedná o poskytovanie finančného príspevku právnickým či fyzickým osobám poskytujúcim sociálnu službu, pôjde o priame finančné náklady, ktoré je potrebné v Analýze vplyvov na PP uviesť a vyhodnotiť.

K vplyvom na malé a stredné podniky

Predkladateľ v analýze vplyvov na podnikateľské prostredie kvalitatívne vyhodnotil pozitívny vplyv na MSP niektorých opatrení, konkrétne:

- rozšírenie možnosti poskytovania sociálnej služby aj pre okruh rodičov, ktorí sa ocitli v iných sociálnych situáciách vyžadujúcich si pomoc a podporu so starostlivosťou o dieťa,
- zvýšenie počtu detí v jednej dennej miestnosti resp. herni a spálni oproti súčasnemu právnomu stavu z 12 detí na 20 detí,
- umožnenie poskytovania starostlivosti o dieťa jednotne do 31. augusta bezprostredne nasledujúceho po dovŕšení troch rokov dieťaťa, ako aj
- spresnenie druhu zariadení poskytujúcich starostlivosť o deti do 3 rokov veku, ktoré je možné považovať za zariadenia sociálnych služieb a pri špecifickej situácii - kedy sa poskytuje starostlivosť o deti v zariadení do 3 rokov veku, v rámci ktorého sa poskytuje starostlivosť najmä o deti aj nad 3 roky veku (viac ako 75 % všetkých detí) - sa prevádzkovanie takejto služby nebude považovať za nepovolenú činnosť, postačuje na jej výkon živnostenské oprávnenie a splnenie hygienických požiadaviek,

avšak predkladateľ novelou upravuje aj ďalšiu problematiku sociálnych služieb, pričom cieľom je (podľa dôvodovej správy) upraviť

- a) viaczdrojové financovanie sociálnych služieb poskytovaných neverejnými poskytovateľmi v závislosti od stupňa odkázanosti fyzickej osoby na pomoc inej fyzickej osoby,
- b) výkon sociálnej posudkovej činnosti,
- c) náležitostí žiadosti o zápis do registra a žiadosti o udelenie akreditácie na odbornú činnosť, či
- d) obsah komunitného plánu a koncepcie rozvoja sociálnych služieb,

pričom vyhodnotenie (aspoň kvalitatívne) týchto opatrení vzhľadom na ich vplyv v Analýze vplyvov na podnikateľské prostredie absentuje. Komisia preto odporúča predkladateľovi vyhodnotenie vplyvov opatrení a) až d) zahrnúť do analýzy vplyvov na podnikateľské prostredie aspoň kvalitatívnym popisom ich potenciálnych vplyvov na MSP.

K vplyvom na rozpočet verejnej správy

Analýza predpokladá zníženie príjmov v rozpočtoch obcí v roku 2018 o 1 165 035 eur, v roku 2019 o 1 306 443 eur a v roku 2020 o 1 490 527 eur z dôvodu zvýšenia ochrany príjmu prijímateľov sociálnej služby pred neprimeranou úhradou. V zmysle § 33 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov žiada Komisia do materiálu doplniť návrh na úhradu výpadku príjmov v rozpočtoch obcí.

Analýza súčasne predpokladá negatívny vplyv na štátny rozpočet na rok 2018 vo výške 64 126 918 eur, na rok 2019 vo výške 102 167 872 eur a na rok 2020 vo výške 132 940 606 eur, ktorý bude krytý prostredníctvom rozpočtovej kapitoly MPSVR SR, pričom vplyv na rozpočty obcí a VÚC je nulový. Analýza vo výpočtoch vplyvov na

verejné financie však s týmito vplyvmi ráta. Uvedené finančné prostriedky sa predpokladajú poskytovať ako dotácie z MPSVR SR obciam a neverejným poskytovateľom sociálnej služby v pôsobnosti obcí a novo aj ako dotácie pre neverejných poskytovateľov sociálnej služby v pôsobnosti VÚC. Nie sú však zrejmé finančné toky t. j. či budú dotácie z MPSVR SR poskytované len obciam a VÚC alebo priamo neverejným poskytovateľom sociálnej služby. Preto žiadam Komisia doplniť kvantifikáciu dopadov spolu s finančnými tokmi zvlášť na rozpočty obcí a zvlášť na rozpočty VÚC s porovnaním k súčasnému stavu.

V analýze vplyvov na rozpočet verejnej správy je v bode 2.1.1. Financovanie návrhu uvedené, že „Rozpočtovo nepokrytý vplyv bol zakomponovaný do návrhu rozpočtu verejnej správy (rozpočtová kapitola MPSVR SR) na roky 2018 – 2020.“. S týmto tvrdením sa Komisia nestotožňuje a uvedené žiada vypustiť.

Komisia zároveň žiada materiál v súlade s § 33 zákona č. 523/2004 Z. z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov doplniť o návrh na úhradu zvýšených výdavkov a úhradu úbytku príjmov.

V predloženom materiáli sa navrhuje výpočet finančného príspevku pre jednotlivé stupne odkázanosti naviazať na minimálnu mzdu. S prihliadnutím na skutočnosť, že stanovenie minimálnej mzdy sa v poslednom období neviaže na príslušné dotknuté makroekonomické ukazovatele, ale je výsledkom dohody medzi vládou, odbormi a zamestnávateľmi, Komisia nesúhlasí s použitím minimálnej mzdy pri výpočte príspevku. S prihliadnutím na predpokladanú účinnosť novely od 1. januára 2018, navrhuje pre rok 2018 stanoviť východiskové sumy príspevku a tieto každoročne valorizovať o index spotrebiteľských cien.

Z dôvodu, že sa bude vybraným zariadeniam sociálnych služieb v pôsobnosti VÚC poskytovať z MPSVR SR finančný príspevok na poskytovanie sociálnych služieb, vznikne v rozpočtoch VÚC úspora v ich výdavkovej časti. V nadväznosti na to sa na str. 12 v poslednej vete uvádza, že „Táto úspora sa nekvantifikuje z dôvodu, že VÚC bude mať navrhovanou novelou zákona ustanovenú povinnosť financovať iné druhy sociálnych služieb (napr. služba včasnej intervencie)“. Z tohto titulu žiada Komisia uviesť tieto povinnosti a doplniť kvantifikáciu dopadov na rozpočty VÚC.

Na str. 15 sa novo ustanovuje prechod pohľadávky nezaplatenej úhrady za sociálnu službu alebo jej nezaplatenej časti, ktorá vznikla počas doby nezaopatrenosti prijímateľa sociálnej služby, dňom ktorým tento prijímateľ prestal spĺňať podmienku nezaopatrenosti, na rodiča. Ak rodiča niet táto pohľadávka zo zákona zaniká, čo bude mať negatívny vplyv na príjmovú časť rozpočtov obcí a VÚC. Nadväzne na to žiada Komisia doplniť kvantifikáciu dopadov na rozpočty obcí a na rozpočty VÚC.

K vplyvom na služby verejnej správy pre občana

V doložke vybraných vplyvov navrhuje Komisia vyznačiť negatívne vplyvy na služby verejnej správy na občana, a to z dôvodu zvýšenej administratívnej záťaže. Aj fyzická osoba v prípade žiadosti o zápis do registra a žiadosti o udelenie akreditácie bude musieť dokladať ďalšie doklady k žiadosti (doplnenie § 64 ods. 3 o písm. j) a § 88

STÁLA PRACOVNÁ KOMISIA LEGISLATÍVNEJ RADY VLÁDY SLOVENSKEJ
REPUBLIKY PRE POSUDZOVANIE VYBRANÝCH VPLYVOV

ods. 2 o písm. g)). Z tohto dôvodu navrhuje Komisia v doložke vybraných vplyvov vyznačiť negatívny vplyv na služby verejnej správy na občana a iba v časti poznámky uviesť túto zvýšenú administratívnu záťaž, nie je potrebné vypracovávať analýzu vplyvov na služby verejnej správy pre občana.

III. Záver: Stála pracovná komisia na posudzovanie vybraných vplyvov vyjadruje

nesúhlasné stanovisko

s materiálom predloženým na predbežné pripomienkové konanie s odporúčaním na jeho dopracovanie podľa pripomienok v bode II.

IV. Poznámka: Predkladateľ zapracuje pripomienky a odporúčania na úpravu uvedené v bode II a uvedie stanovisko Komisie do Doložky vybraných vplyvov spolu s vyhodnotením pripomienok.

Nesúhlasné stanovisko Komisie neznamená zastavenie ďalšieho schvaľovacieho procesu. Stanovisko Komisie slúži ako podklad pre informované rozhodovanie vlády Slovenskej republiky a ďalších subjektov v rámci schvaľovacieho procesu. Predkladateľ má možnosť dopracovať materiál podľa pripomienok a zaslať ho na opätovné schválenie Komisie, ktorá môže následne zmeniť svoje stanovisko.

Ing. Rastislav Chovanec, PhD.
predseda Komisie